

γλάστρος ὁ, Νίσυρ. Τῆλ. — Ν. Πολίτ., Παροιμ. 4, 411.

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *glastro*.

Τὸ ποῶδες φυτὸν Ἰσατὶς ἢ βαφικὴ (*Isatis tinctoria*), τῆς οἰκογεν. τῶν Σταυρανθῶν (*Cruciferae*), ἡ ἰσάτης τοῦ Διοσκορ. ("Ἰλ. Ιατρ. 2, 184) «ἡ οἱ βαφεῖς χρῶνται» ἔνθ' ἄν.: Παροιμ.

Ἀπὸ τοῦ γλάστρου τὴν κορφὴν γυρεῖ νὰ διαλέξῃ (ἐπὶ τῶν δυσκόλων εἰς τὴν ἐκλογὴν οἰουδῆποτε πράγματος) Νίσυρ. — Ν. Πολίτ., ἔνθ' ἄν.

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. *Γλάστρος Μύκ.*

γλαστρούδα ἡ, Μακεδ. (Παγγ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γλάστρα* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -οῦδα.

Μικρὰ *γλάστρα* (I) 1: "Εβαλα σὶ μιὰ γλαστρούδα λίγону μακιδουνήσ" (= μαῖντανό).

γλαστρούλα ἡ, πολλαχ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γλάστρα* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -οῦλα.

Μικρὰ *γλάστρα* (I) 1, ἔνθ' ἄν.: "Ομορφες γλαστρουῦλες ἔχει 'ς τὸν κῆπο πολλαχ. || Ἄσμ.

Μωρὲ καμιναρόπουλο, φτειάξε μου μιὰ γλαστρούλα Ζάκ. (Μαχαιρᾶδ.)

γλαστρούνα ἡ, Εὐβ. (Αὐλωνάρι.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γλάστρα* διὰ τῆς μεγεθ. καταλ. -οῦνα. Μεγάλῃ *γλάστρα* (I), τὸ ὅπ. βλ.

γλάστρωμα τό, Πελοπ. (Κορινθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *γλαστρώω*.

Ὁ διαχωρισμὸς τοῦ πρὸς ἄρδουσιν ὕδατος εἰς μικρὰ τμήματα: Τὸ νερὸ εἶναι μπόλιχο καὶ θέλει γλάστρωμα.

γλαστρώνω Πελοπ. (Κορινθ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γλάστρα*.

Μοιράζω τὸ πρὸς ἄρδουσιν ὕδωρ εἰς *γλάστρας*, μικρὰς διακλαδώσεις, ἵνα ποτισθῇ ὠρισμένη ἔκτασις: Δὲν κάθεται ποτὲ πάνω 'ς τὸ νερό· τὸ γλαστρώνει καὶ σηκώνεται καὶ φεύγει. Πρέπει νὰ γλαστρώσῃ καλὰ τὸ νερό, γιὰ νὰ βγῇ τὸ χωράφι (νὰ βγῇ = νὰ ποτισθῇ).

γλαστρωτός ἐπίθ. ἀμάρτ. Οὐδ. γλαστρωτὸ Α. Χατζημιχ., Ἑλλην. τέχ. Σκύρ., 91.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γλάστρα*.

Ὁ ἔχων τὸ σχῆμα *γλάστρας*: "Φαντὰ γλαστρωτὰ (ὑφαντὰ μὲ ἐνυφασμένα διακοσμητικὰ σχήματα ὅμοια πρὸς γλάστραν).

γλατσέρα ἡ, Πελοπ. (Λιγούρ.)

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Εἶδος ἀγρίου δένδρου.

γλαῦκα ἡ, λόγ. κοιν.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. *γλαῦξ*, διὰ τῆς αἰτιατ.

1) Τὸ πτηνὸν Γλαῦξ ἢ σκότιος (*Athenae noctua indigena*) τῆς οἰκογ. τῶν Γλαυκιδῶν (*Strigidae*) λόγ. κοιν.

2) Εἶδος σταφυλῆς μὲ ῥᾶγας μεγάλας καὶ στρογγύλας, ὡς οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς γλαυκὸς Ἰκαρ.

γλαυκόματος ἐπίθ. Λεξ. Βάιγ. Περίδ. Πρω. Δημητρ. Θηλ. γλαυκομάτα Σ. Σκίπ. Ἀπολλών. ἄσμ., 113 Γ. Ψυχάρ., Ταξίδ³, 202.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπίθ. *γλαυκόματος* δι' ἀπλοποιήσεως τῶν δύο μμ. Βλ. Λεξικογρ. Δελτ. Ἀκκδ. Ἀθην. 9 (1963), 14.

Ὁ ἔχων γλαυκοὺς ὀφθαλμοὺς ἔνθ' ἄν.: "Εσένα πάντα σὲ κοιτάζει ἡ γλαυκομάτα μεγάλη θεὰ Γ. Ψυχάρ., ἔνθ' ἄν.: || Ποίημ.

Στὴ δροσιὰ σου ἀποκάτω ξαπόστασε μιὰν ἡμέρα ἡ Ἀθηνᾶ ἡ γλαυκομάτα Σ. Σκίπ., ἔνθ' ἄν.

Ἡ σημ. ἤδη ἀρχ. Βλ. Πλάτ. Φαῖδρ. 253ε «ὁ δ' αὖ... μελάχρως, γλαυκόμματος, ὕψαιμος». Συνών. βλ. εἰς λ. *γαλαρομμάτης*.

γλαυκομέτωπος ἐπίθ. Π. Βλαστ., Κριτικ. ταξίδ., 62.

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. *γλαυκός* καὶ τοῦ οὐσ. *μέτωπο*.

Ὁ ἔχων γλαυκὸν μέτωπον. Ἡ λ. κυρίως μεταφ., λχ. μπρός: Κι ἀριστερὰ ἡ Λιάκουρα πυργώνει τὰ στουραρένια τῆς κορφοβούνια - ἔπος γλαυκομέτωπο, ἀθάνατη μάννα τῆς λύρας καὶ τῆς κλεφτουριᾶς.

γλαυκονήσι τό, Κ. Παλαμ., Δωδεκάλ. Γύφτ., 108.

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. *γλαυκός* καὶ τοῦ οὐσ. *νησί*.

Νῆσος ἐμφαίνουσα ἀπόχρυσιν γλαυκὴν, κυανὴν. Ποίημ.

Κι ἀπ' τὰ ὑψώματα τοῦ τσίρκου
πέρα ὀλόβαθα, καθάρια,
μ' ὅλα τῆς τὰ περιγιάλια
μ' ὅλα τῆς τ' ἀραξοβόλια
μ' ὅλα τῆς τὰ γλαυκονήσια.

γλαυκοπράσινος ἐπίθ. Λεξ. Περίδ. Σ. Κουμαν., Συναχ. λέξ. ἀθηναϊκ. Πρω. Δημητρ. Σταματάκ.

Ἐκ τῶν ἐπίθ. *γλαυκός* καὶ *πράσινος*.

Ὁ ἔχων χρῶμα κυανοῦν κλῖνον πρὸς τὸ πράσινον, ὁ κυανοπράσινος.

γλαυκός ἐπίθ. Δ. Σολωμ., 206 Κ. Παλαμ., Ἀσάλ. Ζωή², 76, 163 Τάφ., 71 Περάσμ. καὶ Χαιρετ., 3, 5 Ρ. Φιλλύρ. εἰς Ἀνθολ. Η. Ἀποστολίδ., 475 Γ. Σταυρόπ., εἰς Ἀνθολ. Η. Ἀποστολίδ., 454 Τ. Ἀγρ. εἰς Ν. Ἑστ. 16 (1934), 638 — Ν. Ἑστ. 17 (1934), 33 Κρητικ. Ἑστ. 2 (1950), τευχ. 19, 3 — Λεξ. Περίδ. Πρω. Δημητρ. Σταματάκ. Ὑπερθ. γλαυκότετος Δ. Σολωμ. 26.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. *γλαυκός*.

1) Κυανοῦς Δ. Σολωμ., 26 Κ. Παλαμ., Ἀσάλ. Ζωή², ἔνθ' ἄν. Τάφ.², ἔνθ' ἄν. Ρ. Φιλλύρ., ἔνθ' ἄν. Γ. Σταυρόπ., ἔνθ' ἄν. Τ. Ἀγρ., ἔνθ' ἄν. — Ν. Ἑστ., ἔνθ' ἄν. Κρητικ. Ἑστ., ἔνθ' ἄν. — Λεξ. Περίδ. Πρω. Δημητρ. Σταματάκ.: Συγκεντρώνεται τὸ νυχτερινὸ γλαυκότετο χρῶμα Ν. Ἑστ. 17 (1934), 33 || Ποίημ.

Κ' ὅστερ' ἀκόμα πρὸ γλαυκὸ τὸ πανηγύρι
τοῦ ξάστερου οὐρανοῦ ξαναρχισμένο τὸ εἶδες
Κ. Παλαμ., Ἀσάλ. Ζωή², 76.

Καὶ πέρα μέσ' 'ς τὰ διάφανα, γλαυκά σου βάθη
μπάντα πουλλῶν κατάλευκων μ' ἔναν τακτὸ ρυθμό,
τάγμα μικρὸ, σὲ φάλαγγα ποὺ βάδιζεν, ἐστάθη
Ρ. Φιλλύρ. ἔνθ' ἄν.

Κι ἀπ' τὴ γλαυκὴ κατάχνια π' ἀνατρέμει
κυματιστὴ 'ς τὰ χρυσωμένα στάχνα,
π' ἀργοσαλεύει ὡς θάλασσα τ' ἀνέμου,
τῆς αὐγινῆς σιωπῆς τὸ πέπλο ἐσκίστη
Γ. Σταυρόπ. ἔνθ' ἄν.

